

INFORMATION FOR THE SMALL CLAIMS PLAINTIFF
PAHIBALO PARA SA NAGAREKLAMO

This information sheet is written for the person who sues in the small claims court. It explains some of the rules of, and some general information about, the small claims court. It may also be helpful for the person who is sued.

Kini nga papel nga naglangkob og pahibalo kay gisulat para sa tawo nga nagareklamo o nagapasaka og kaso sa korte para sa pagsingil og gamay nga kantidad. Ginapasabot sa kini nga pahibalo ang mga lagda/palisiya og uban pa nga kinatibuk-an nga pahibalo mahitungod sa korte para sa asunto/demanda nga pagsingil og gamay nga kantidad. Pwede pud kini mapahimuslan sa tao nga ginareklamo.

“Small Claims Rule” is a simple and informal procedure where money claims for ₱1 Million Pesos or less are heard by the Metropolitan Trial Courts (MeTCs), Municipal Trial Courts in Cities (MTCCs), Municipal Trial Courts (MTCs) and Municipal Circuit Trial Courts (MCTCs).

“Lagda/Palisiya kabahin sa Pagsingil og Gamay nga Kantidad” mao ang simple ug dili pormal na pamaagi/proseso sa pagdungog sa pagsingil nga ang kantidad kay ₱1 Milyon Pesos o mas ubos/gamay pakini nga mga pagsingil kay ipasaka sa Metropolitan Trial Courts (MeTCs), Municipal Trial Courts in Cities (MTCCs), Municipal Trial Courts (MTCs) ug Municipal Circuit Trial Courts (MCTCs).

The claim or demand may be for the following:

Ang asunto/pagsingil kay pwede para sa mga nakalista sa ubos:

- a. Money owed under any of the following:
 - 1) Contract of lease
 - 2) Contract of loan and other credit accommodations
 - 3) Contract of service
 - 4) Contract of sale of personal property (this excludes the recovery of personal property unless it is the subject of a compromise agreement).

- b. The enforcement of a barangay amicable settlement or an arbitration award involving a money claim, not exceeding One Million Pesos (₱1,000,000.00), if within six (6) months from the date of the settlement or date of receipt of the award or from the date the obligation stipulated or adjudged in the arbitration award becomes due and demandable, no execution has been enforced by the Barangay, pursuant to Section 417 of Republic Act No. 7160 (The Local Government Code of 1991).

- a. *Ang asunto/demanda kay para sa pagsingil og kwarta nga gi-utang pinaagi sa mga nakalista sa ubos:*
 - 1) *Kontrata sa pag-abang*
 - 2) *Kontrata sa utang ug uban pa nga mga credit accommodations*
 - 3) *Kontrata sa serbisyo*
 - 4) *Kontrata sa pagbaligya og mga personal nga butang o kabtangan (dili apil ang pagbawi sa personal na butang gawas kon gipailalom kini sa usa ka kasabutan o kompromiso).*

1. Who can file a claim?

- a. You must be at least eighteen (18) years old to file a claim. If you are not yet eighteen (18), a parent or legal guardian may file the claim for you.

- b. If a juridical entity files a claim, it shall notify the court and name its authorized representative in writing, attaching a board resolution or secretary's certificate stating that such representative is duly authorized to file the claim in its behalf.

Kinsa ang pwede magpasaka og pagsingil?

- a. *Kinahanglan nga ikaw kay naa sa edad nga dise otso (18) para makapasaka og pagsingil. Kung wala pa ka sa sakto nga edad, ang imong mga ginikanan o ang imong legal nga tigbantay ang magpasaka og pagsingil para sa imo.*

- b. *Kung ang gapasaka og pagsingil usa ka organisasyon o korporasyon nga giila sa balaod, kinahanglan nga ipahibalo sa korte/hukuman ang pangalan sa representante nga gitagaan og gahom nga magpasaka og kaso, ug kinahanglan ilakip ang board resolution o secretary's certificate nga gaingon nga ang maong representante kay gitugutan nga magpasaka sa kaso nga pagsingil sa ngalan sa maong organisasyon o korporasyon.*

2. What must you prepare before filing a claim?

- a. Documents and evidence supporting your claims, such as signed deeds and contracts, promissory notes, checks, receipts, affidavits of witnesses, and other important documents.

Unsa ang imong dapat i-andam bag-o ka magpasaka og pagsingil?

- a. *Mga dokumento ug ebidensya nga mosuporta sa imong pagsingil sama sa pirmado nga kasulatan ug kontrata, ebidensya sa utang, mga tseke, mga resibo,*

- b. Latest demand letter, if any, its proof of service and receipt.
- c. Certificate to File Action from the Barangay, if necessary, and only when you and the defendant reside within the same municipality or city.
- d. If you cannot attend the hearing, a Special Power of Attorney (SPA), board resolution or secretary's certificate, as the case may be, authorizing your representative to represent you during the hearing, enter into an amicable settlement, submit to alternative modes of dispute resolution, and make admission or stipulations of facts and documents without further consultation from you.
- e. If you are filing the claim in behalf of a legal entity, a secretary's certificate or board resolution authorizing you to file the case.

- mga affidavits/pagpamatuod sa mga testigo, ug uban pa nga mga importante na dokumento/papeles.*
- b. *Pinakaulahi nga sulat nga pagsingil, kung naa, og ang ebidensya sa pagpadala ug pagdawat niini.*
- c. *Sertipiko/Katibayan para Magpasaka og Kaso gikan sa Barangay kung ikaw ug ang ginareklamo nagpuyo sa parehas nga munisipyo o siyudad.*
- d. *Kung dili ka makatambong/makaapil sa pagdungog sa kaso, kinahanglan naa kay Espesyal nga Gahum sa Abogado (SPA), board resolution o secretary's certificate, kung aha man kini pwede, nga gatugot sa imong representante nga magrepresentar sa imo sa pagdungog, mosugot sa usa ka mahigalaon/malinawon nga paghusay/pagkasinabot, mosumiter/modangop sa alternatibo nga pamaagi sa resolusyon/paghusay sa panaglalis, ug mohimo og pag-angkon o mosulod sa usa ka kasabutan sa mga panghitabo ug mga dokumento/papeles nga dili na kinahanglan og dungag nga konsultasyon gikan sa imo.*
- e. *Kung ang pagpasaka sa pagsingil kay sa ngalan sa usa ka juridical entity (organisasyon o korporasyon), kinahanglan ang Secretary's Certificate o Board Resolution nga gatugot sa imo nga ipasaka ang kaso.*

- 3. Where can you file your claim?** You must sue in the right court and location. This rule is called **venue**. If you file your claim in the wrong court, the court can dismiss the claim. The regular rules on venue shall apply, *i.e.*, where you or the defendant resides, or in the case of a non-resident defendant wherever he or she may be found, at your option.

Asa ka pwedi magpasaka og pagsingil? Kinahanglan ka magpasaka og kaso sa saktong korte ug lokasyon. Kini nga lagda/palisiya gitawag nga **venue**. Kung imo ipasaka ang kaso sa sayop nga korte, pwede ibasura sa korte ang imong kaso. Ang regular nga mga lagda/palisiya sa venue ang mao magdumala, pananglitan, kung asa ka o ang ginareklamo nagpuyo, o kung ang ginareklamo dili residente, kung asa siya makit-an, sumala/base sa imong pagpili.

However, if you are engaged in the business of lending, banking and similar activities, and have a branch within the municipality or city where the defendant resides or is holding business, the case shall be filed in the court of the city or municipality where the defendant resides or is holding business. If there are two (2) or more defendants, the case shall be filed in the court of the city or municipality where any of them resides or is holding business, at your option.

Bisan pa niana, kung ikaw naa sa negosyo sa pagpahulam, bangko ug uban pa nga parehas na aktibidad/negosyo, ug naa kay sanga nga opisina sa sulod sa munisipyo o syudad kung asa nagpuyo o lugar na naganegosyo ang ginareklamo, ang kaso kay ipasaka sa korte/hukuman sa siyudad o munisipyo kung asa ang ginareklamo nagpuyo o naganegosyo. Kung adunay duha (2) o labaw pa nga mga ginareklamo, ang kaso sa pagsingil dapat ipasaka sa syudad o munisipyo kung asa ang bisan kinsa sa ilaha nagpuyo o naay negosyo, sumala/base sa imong pagpili.

- 4. How do I file my claim?**
- a. Fill out Form 1-SCC (Statement of Claim).
 - b. Attach all documents and evidence supporting your claim.
 - c. Make as many copies of all pages of Form 1-SCC and your supporting documents as there are defendants.
 - d. If the original documents consist of records that could not be separated, you can photocopy the pertinent document and have it certified by the Clerk of Court of the Office of the Clerk of Court (OCC) as a faithful reproduction of the original.
 - e. Have Form 1-SCC and all supporting documents and copies thereof notarized or administered by either the notary public, Clerk of Court of the Office of the Clerk of Court (OCC) where the case is filed, any Branch Clerk of Court, or a Barangay Chairperson.
 - f. Pay the filing fee (except if your motion to plead as an indigent has been granted by the Executive Judge).
 - g. Get the date and time of your hearing from the court to which your case was raffled or assigned.

- Unsaon naku pagpasaka sa pagsingil?**
- a. Sulati/Tubaga ang Form 1-SCC (Asunto sa Pagsingil).
 - b. Ilakip/I-apil ang tanan nga dokumento/papeles ug ebidensya nga mosuporta sa imong pagsingil.
 - c. Himo-i og kopya ang tanan nga panid sa Form 1-SCC ug ang imong mga makatabang/makasuporta nga mga dokumento/papeles. Ang kadaghanon sa kopya mao pud ang kadaghanon sa ginareklamo.
 - d. Kung ang orihinal nga dokumento/papeles kay naglangkob og mga rekord nga dili pwede bulagon, pwede nimo ipakopya ang mga importante ra nga dokumento ug ipasertipika sa Clerk of Court ng Office of the Clerk of Court (OCC) nga kini ang matinud-anon nga kopya sa orihinal.
 - e. Kinahanglan ang Form 1-SCC ug ang tanan nga nakalakip/nakaapil nga mga makatabang/makasuporta nga dokumento/papeles, ug ang mga kopya ani, kay pirmahan og pagpatud-an sa

atubangan sa notaryo publiko o Clerk of Court ng Office of the Clerk of Court (OCC) kung asa ipasaka ang kaso o Branch Clerk of Court o Punong Barangay.

- f. Bayari ang bayronon sa pagpasaka sa kaso (gawas kung ikaw gitugutan sa Executive Judge nga magpasaka og kaso ingon sa usa ka indigent o tawo nga walay saktong panginabuhian).*
- g. Dapat imo mahibal-an ang adlaw og oras sa pagdungog gikan sa korte kung asa ang imong kaso na nabutang/na-ibutang.*

5. What if I cannot afford to pay the filing fee? If you are unable to pay the filing fee because you have no adequate financial means, you may file the case as an indigent by filling out Form 6-SCC and attaching the following documents:

- a. Affidavit of Indigency
- b. Barangay Certificate of Indigency
- c. City or Municipal Assessor's Certificate
- d. City or Municipal Treasurer's Office Certificate
- e. Affidavit of two (2) disinterested persons

Unsaon man kung dili naku makaya ang pagbayad sa bayronon sa pagpasaka og kaso? Kung dili nimo makaya nga bayaran ang bayronon sa pagpasaka og kaso kay wala kay saktong pinansyal na pamaagi, pwede ka magpasaka og kaso ingon sa usa ka indigent (tawo nga walay saktong panginabuhi) pinaagi sa pagsulat o pagtubag sa Form 6-SCC nga nagaapil/nagalakip sa mga dokumento sa ubos:

- a. Pagpamatuod/Affidavit nga Wala kay Sakto nga Panginabuhi
- b. Sertipiko/Katibayan gikan sa Barangay nga Wala kay Sakto nga Panginabuhi
- c. Sertipiko/Katibayan gikan sa Assessor's Office sa Syudad o Munisipyo
- d. Sertipiko/Katibayan gikan sa Treasurer's Office sa Syudad o Munisipyo
- e. Pagpamatuod/Affidavit sa duha (2) ka Tawo nga Walay Interes sa Kaso

6. How does the defendant find out about the claim? You must make sure the defendant finds out about your lawsuit. This has to be done according to the rules. Otherwise, your case may be delayed or dismissed. The correct way of telling the defendant about the lawsuit is called **service of process**. This means serving Summons along with the Notice of Hearing, a copy of the Statement of Claim/s and all its attachments, and a blank copy of Form 3-SCC (Response), to the defendant.

Unsaon pagkahibalo sa ginareklamo ang kaso sa pagsingil sa iya? Kinahanglan imong siguraduhon nga mahibal-an sa ginareklamo ang imong kaso sa iya. Kinahanglan mahimo kini sumala sa mga lagda/palisiya. Kung dili, ang imong kaso pwedi madugay o mabasura. Ang sakto nga pamaagi sa paghatag og pahibalo mahitungod sa imong kaso kay gitawag og **serbisyo sa proseso**. Ang buot ipasabot ani mao ang paghatod/pagtunol sa Pagpatawag og paghatag sa kopya sa pagsingil.

a. Ways to serve the defendant with Summons:

a. Mga pamaagi sa paghatod/pagtunol sa Pagpatawag og kopya sa pagsingil sa ginareklamo:

1) **Personal Service.** This entails handing the Summons to the defendant in person and informing him/her that he/she is being served. If he/she refuses to receive and sign for it, the Summons may be left within the defendant/s' view and presence. This shall be done by:

1) **Personal nga Serbisyo.** Kinahanglan nga ihatag og personal sa ginareklamo ang Pagpatawag ug ipahibalo sa iya nga siya gihatdan/gitunulan ani. Kung mobalibad siya nga dawaton ug mobalibad mopirma ani, ang Pagpatawag pwede nimo ibilin sa atubangan sa ginareklamo nga maabot sa iya nga pagtan-aw. Kini kinahanglan himoon sa:

A) The sheriff, his/her deputy, or other proper court officer; or

A) Sheriff/Serip, iyang representante, o uban pa nga husto nga opisyal/alagad sa korte; o

B) You or your representative, when the court so orders under the following instances:

B) Ikaw, o ang imong representante, kung kini gisugo sa korte base sa mga kahigayonan sa ubos:

i. When Summons is returned by the sheriff, his/her deputy, or other proper court officer without being served on any or all of the defendants; and

i. Kung ang Pagpatawag kay gibalik sa sheriff/serip, iyang representante, o uban pa nga mga husto nga opisyal/alagad sa korte, og wala kini nahatud/natunol sa usa sa mga ginareklamo o sa tanan nga ginareklamo; ug

ii. Where Summons is to be served outside the judicial region of the court where the case was filed.

ii. Kung ang Pagpatawag kay ihatod/itunol sa gawas sa panghudikaturang rehiyon sa korte kung asa gipasaka ang kaso.

2) **Substituted Service.** If, for justifiable causes, the defendant cannot be served personally after at least three (3) attempts on two (2) different dates, service may be effected by:

- A) Leaving the Summons at the defendant's residence with a person residing thereat who is at least eighteen (18) years old and with sufficient discretion;
- B) Leaving the Summons at the defendant's office or regular place of business with some competent person in charge thereof. A competent person includes, but is not limited to, one who customarily receives correspondences for the defendant;
- C) Leaving the summons, if refused entry upon making your authority or purpose known, with any of the officers of the homeowners' association or condominium corporation, or its chief security officer in charge of the community or the building where the defendant may be found; or
- D) By sending an email to the defendant's email address, if allowed by the court.

3) When the defendant is a domestic corporation, partnership, or association with a juridical personality, service may be made on the president, managing partner, general manager, corporate secretary, treasurer, or in-house counsel of the corporation, wherever they may be found. If they are absent or unavailable, service may be made on their secretaries.

4) When the defendant is a prisoner confined in a jail or institution, service shall be effected upon him or her by the officer having management of such jail or institution who is deemed as a special sheriff for this purpose. The jail warden shall file a return within five (5) calendar days from service of Summons to the defendant.

b. Timing and proof of service. No matter which method of service, the defendant must be served by a certain date or your case may be dismissed. The sheriff, his/her deputy, or other proper court officer must serve the Summons, together with the Notice of Hearing, within ten (10) calendar days from issuance. If the service is to be done by you, you must inform the court within thirty (30) calendar days from notice if Summons was served or not (Form 5-SCC, or Form 5-A-SCC in case of substituted service).

2) **Gipulihan nga Serbisyo.** Kung ang personal na serbisyo sa ginareklamo kay dili mahimo pinaagi sa makatarunganon nga hinungdan pagkahuman sa tulo (3) ka pagsulay sa duha (2) ka lain-lain nga petsa, ang serbisyo kay pwedi himoon pinaagi sa:

- A) Pagbilin sa Pagpatawag sa balay sa ginareklamo sa tawo nga gapuyo diri nga ang idad kay napulog-walo (18) nga naay sakto nga pagkabuotan.
- B) Pagbilin sa Pagpatawag sa opisina o regular nga lugar sa negosyo sa ginareklamo sa tawo nga gikasaligan nga nagdumala sa negosyo. Apil sa tawo nga gikasaligan ang tawo nga kasagaran nagadawat og mga sulat para sa nagareklamo, pero dili kini limitado dinhi.
- C) Pagbilin sa Pagpatawag, kung gibaliban ang pagsulod sa subdivision, korporasyon sa condominium paghuman ipahibalo ang imong awtoridad og katuyuan/tumong, sa bisan kinsa sa mga opisyal sa mga samahan/organisasyon sa mga tag-iya sa balay o korporasyon sa condominium, o sa hepe/puno nga gwardia o opisyal sa kalinaw nga nagdumala sa komunidad o sa bilding/gusali kung asa makit-an ang ginareklamo; o
- D) Pinaagi sa pagpadala og email sa email address sa ginareklamo, kung itugot kini sa korte.

3) Kung ang ginareklamo kay usa ka korporasyon, panag-uban sa negosyo, o asosasyon/panag-uban nga naay juridical personality, pwedi ipadala ang Pagpatawag sa president, managing partner, general manager, corporate secretary, treasurer, or in-house counsel sa mao nga korporasyon, kung asa man sila makit-an. Kung wala sila o dili makit-an, pwedi ihatag ang Pagpatawag sa ilang sekretarya.

4) Kung ang ginareklamo usa ka piniriso/binilanggo nga nakapriso/nakakulong sa prisuhan, ang opisyal nga nagdumala sa prisuhan ang maghatag sa iya sa Pagpatawag. Kini nga opisyal mao ang isipon/ikonsiderar nga espesyal nga sheriff para ani nga katuyoan. Ang jail warden kinahanglan magsumiti sa korte og Pagbalik sa Pagpatawag sa sulod sa lima (5) ka adlaw sa kalendaryo gikan sa pagdawat sa ginareklamo sa Pagpatawag.

b. Timing and proof of service. Sa unsa man nga pamaagi sa paghatud/pag-abot nga gihisgotan sa taas, kinahanglan mahatud/maabot sa ginareklamo ang Pagpatawag sa sigurado nga petsa. Kung dili kini mahimo, pwede ibasura/ilabay sa korte ang imohang kaso. Ang sheriff o iyang mga representante o uban pa nga husto nga opisyal sa korte ang kinahanglan maghatud/magtunol sa Pagpatawag uban ang abiso sa pagdungog sa sulod sa napulo (10) ka adlaw sa kalendaryo gikan sa paggawas niini. Kung ikaw ang mohimo sa paghatud/pag-abot, kinahanglan nimo ipahibalo sa korte sa sulod sa katloan (30) ka adlaw sa kalendaryo gikan sa abiso kung imo na ba nahatud/natunol o wala pa ang Pagpatawag (Form 5-SCC, o Form 5-A-SCC pag substituted service).

- 7. What if the defendant also has a claim?** Sometimes the defendant may also have a claim against you. This is called a **counterclaim**.

The defendant must raise it as a defense in the same case; otherwise, it will be deemed waived. The defendant can set up a counterclaim in his/her/its verified Response if:

- 1) It is not more than ₱1 Million Pesos, exclusive of interest and costs. Any amount in excess of ₱1 Million pesos, excluding interests and costs, shall be deemed waived;
- 2) It does not require the joinder of third parties; and
- 3) It is not the subject of another pending action.

- 8. Do I need a lawyer?** YOU CANNOT HAVE A LAWYER AT THE HEARING. You may consult a lawyer before or after the hearing but the lawyer cannot appear for or with you at the hearing.

- 9. What if I do not speak English well?** The judge will speak in Filipino or the local dialect. A court interpreter shall also be available on the hearing day.

- 10. What happens if I do not appear at the hearing?** The court will dismiss your Statement of Claim without prejudice. This means that you are allowed to re-file the claim. If the defendant appears at the hearing, he/she/it shall be entitled to judgment on the.

- 11. What happens if the defendant does not file a verified Response and does not appear at the hearing?** The court shall proceed with the hearing and render judgment as may be warranted by the facts alleged in your Statement of Claim/s.

- 12. What happens if the defendant does not file a verified Response but appears during the hearing?** The court will consider any defense the defendant offers during the hearing as his/her/its Response. Hearing will proceed on the same day and the court will render judgment within twenty-four (24) hours from termination of the hearing. If the defendant relies on documentary evidence to support his defense, the court will order him to submit original copies of such documents within three (3) calendar days from the termination of the hearing. Upon receipt thereof or expiration of the period to file, the court will render judgment within twenty-four (24) hours.

Unsaon kung naa pud pagsingil ang ginareklamo? Usahay ang ginareklamo kay naa pud pagsingil batok sa nagareklamo. Kini nga pagsingil gitawag og **balos nga pagsingil** (counterclaim).

Kinahanglan iapil ang balos nga pagsingil sa pareho nga kaso; kung dili ni mahimo, huna-hunaa kini nga kusa nga pagsalikway sa pagsingil og dili na kini mapasaka pa nga kaso. Ang ginareklamo pwede magpasaka og balos nga pagsingil sa iya Gipamatud-an napamatud-an nga Tubag kung:

- 1) *Ang balos nga pagsingil dili molapas sa ₱1 Milyon Pesos, walay labot o dili apil ang tubo/interes og gastos sa pagpasaka sa kaso. Ang kantidad nga molapas ₱1 Milyon Pesos kay ikonsiderar nga gisalikway na sa ginareklamo;*
- 2) *Dili kinahanglan ang pag-apil sa uban nga Partido sa gipasaka nga kaso; ug*
- 3) *Wala la-in nga kaso ang gipasaka og nakabinbin sa lain korte nga pareho sa balos nga pagsingil.*

Kinahanglan ba ko og abogado? DILI KA PWEDE MAGPAKUYOG OG ABOGADO SA PAGDUNGOG. Pwede ka mokunsulta og abogado bag-o magsugod ang pagdungog og pagkahuman sa pagdungog, pero ang abogado dili pwede motabong para sa imoha o mokuyog sa pagdungog.

Unsaon kung dili ko kaantigo/kabalo mosulti og Ingles? Magstorya/mosulti ang korte/hukom og tagalog o lokal nga diyalekto/panulti. Usa ka tagasalin/interpreter sa korte ang motabang sa pagpasabot sa imo sa adlaw sa pagdungog.

Unsa ang mahitabo kung dili ko makatambong/makatunga sa pagdungog? Ibasura/ilabay sa korte ang imohang Asunto sa Pagsingil nga walay kadaot/pagpihig. Gapasabot kini nga gitugutan gihapon ka nga ipasaka usab kini nga kaso. Kung nitambong/nitunga sa pagdungog ang ginareklamo, naa siya katungod nga makakuha og desisyon/hatol sa iya balos nga pagsingil.

Unsa ang mahitabo kung ang ginareklamo kay wala gasumiti o gahatag sa korte og Gipamatud-an nga Tubag ug wala pud siya nitambong/nitunga sa pagdungog? Magpadayun giyapon ang korte sa pagdungog og maghatag kini og desisyon base/sumala sa mapamatud-an sa Asunto sa Pagsingil.

Unsa ang mahitabo kung ang ginareklamo kay wala nagsumiti/naghatag sa korte og Gipamatud-an nga Tubag pero nitambong/nitunga sa pagdungog? Ikonsiderar o tagdon sa korte ang unsa man nga depensa nga itanyag/ipresentar sa ginareklamo sa adlaw sa pagdungog og mao kini ang mahimong tubag niya. Magpadayun ang pagdungog sa kanang adlaw mismo ug maghatag ang korte og desisyon/hatol sa sulod sa bayntekuwatro (24) ka oras gikan sa pagkahuman sa pagdungog. Kung ang ginareklamo nagsalig sa mga dokumento/papeles na ebidensya para suportahan ang iyang depensa, ang korte/hukom magsugo sa iya nga isumiti ang mga orihinal nga kopya ani nga dokumento/papeles sa sulod ka tulo (3) ka adlaw sa kalendaryo gikan sa pagkahuman sa pagdungog. Gikan sa

pagdawat sa korte sa mga dokumento/papeles o pagkahuman sa panahon sa pagsumiter ani, maghatag na ang korte/hukuman og paghukom/desisyon sa sulod sa baynte-kuwatro (24) ka oras.

- 13. What happens if both the defendant and I do not appear during the hearing?** The court shall dismiss with prejudice both the Statement of Claim and the counterclaim.

Unsa ang mahitabo kung pareha kamo sa ginareklamo nga dili makatambong/makaapil sa pagdungog? Parehas nga ibasura/ilabay sa korte/hukom ang inyong Asunto sa Pagsingil ug ang Balos nga Pagsingil. Ang kini nga pagbasura/paglabay naay kadaot/pagpihig. Buot pasabot ani, dili na ninyo parehas mapasaka og usab ang maong Asunto sa Pagsingil ug Balos nga Pagsingil.

- 14. What happens at the hearing?** Be sure you are on time for the hearing. You must bring with you the original affidavits of witnesses, receipts, and any evidence you need to prove your case, if these have not been previously submitted to the court. If you are representing a juridical entity, you must bring your original written authority to appear at the hearing and to enter into an amicable settlement, submit to alternative modes of dispute resolution, and enter into stipulations or admissions of facts and of documents.

Unsa ang mahitabo sa pagdungog? Siguraduha nga naa ka sa saktong oras sa pagdungog. Kinahanglan nimo dad-on ang mga orihinal nga gipamatud-an nga mga pagsaysay o affidavits sa imong mga testigo, mga resibo, ug uban pa nga mga ebidensya na imong kinahanglan para mapamatud-an ang imohang kaso, kung kini wala pa nimo nahatag sa korte/hukuman. Kung ikaw naga-representa sa usa ka organisasyon/panag-uban nga giila sa balaod nga usa ka juridical entity, kinahanglan nimo dad-on ang orihinal nga nakasulat nga gahum/awtoridad para makatambong ka sa pagdungog ug mosulod sa mahigalaon/malinawon nga panagsabot, mosumiti/modangop sa alternatibo nga pamaagi sa resolusyon/paghusay sa panaglalis, ug mohimo og pag-angkon o mosulod sa usa ka kasabutan sa mga panghitabo ug mga dokumento/papeles.

If you or your representative and the defendant or his/her/its representative appear at the hearing, the judge will listen to both of you. The judge will conduct mediation and encourage you and the defendant to settle your case. If you do not settle, the judge will render judgment within twenty-four (24) hours from termination of the hearing. You cannot appeal the decision.

Kung ikaw o imohang representante ug ang ginareklamo kay motambong sa pagdungog, ang korte/hukom maminaw sa inyong duha. Ang korte/hukom ang magpataliwala ug mohikayat sa inyong duha nga magkasinabot og sulbaron ang inyong kaso. Kung dili kamo magkasinabot, maghatag og hatol/desisyon ang korte/hukom sa sulod sa baynte-kuwatro (24) ka oras gikan sa pagkahuman sa pagdungog. Dili na ka pwede mo-apela sa desisyon sa korte/hukom.

- 15. What happens after a decision is rendered by the Court?**

When a decision is rendered in your favor as the plaintiff, and there is proof on record that the defendant received the same, you can cause the execution of the decision by filing an *ex parte* motion (Form 12-SCC). However, if the decision is based on compromise agreement, the proof that the defendant received the decision is no longer necessary.

Unsa ang mahitabo pagkahuman sa paghukom? Kung ang desisyon kay pabor sa imoha nga nagareklamo, ug naay pruweba base/sumala sa record nga nadawat na sa ginareklamo ang maong desisyon, pwedi na kini ipatuman pinaagi sa pagsampa og *ex parte* nga mosyon (Form 12-SCC). Dili na kini kinahanglan ipahibalo sa ginareklamo o iyang partisipasyon. Bisan pa niana, kung ang desisyon nakabase sa Kasabutan o Kompromiso, ang pruweba na nadawat kini sa ginareklamo kay dili na kinahanglan.

The decision of the court is final, executory and unappealable.

Ang desisyon sa korte/hukuman kay mao na ang paghuman/katapusan, ipatuman na ug dili na pwede i-apela.